

ตอนที่ ๕๓ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒ กันยายน ๒๔๕๕

ข้อบังคับการแต่งกายสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๕๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๔๕๔ ประธานสภาผู้แทนราษฎร จึงตราข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับการแต่งกายสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๕๕”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒ ของข้อบังคับการแต่งกายสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๔๕๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒ เครื่องแบบสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้มี ๕ ชนิด คือ เครื่องแบบปกติ เครื่องแบบครึ่งยศ เครื่องแบบเต็มยศ เครื่องแบบสโมสร และเครื่องแบบเดินทาง”

ข้อ ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๖ ทวิ ของข้อบังคับการแต่งกายสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๔๕๕

“ข้อ ๖ ทวิ เครื่องแบบเดินทางให้ประกอบด้วย

(๑) หมวก

ตอนที่ ๕๓ เล่ม ๖๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒ กันยายน ๒๔๘๕

ก. หมวกกันแดดสีกากหรือสีกากนวล สายรัด
ทางหนึ่งสีน้ำตาลขนาดกว้าง ๑ เซนติเมตร ที่หน้าหมวกติดตรา
รัฐธรรมนูญประดิษฐานบนพาน ๒ ชั้น ทำด้วยโลหะสีทองอยู่
ภายในวงกลมมีรัศมีโดยรอบ

ข. หมวกหมับสีกากหรือสีกากนวล ด้านหน้า
มีตุ้มรูปกลมแบน ทำด้วยวัตถุสีคล้ายสีหมวก ๒ ตุ้ม ติดซ้อน
กัน และมีตรารัฐธรรมนูญประดิษฐานบนพาน ๒ ชั้น ทำด้วย
โลหะสีทองอยู่ภายในวงกลมมีรัศมีโดยรอบ ขนาดเล็กติดที่
ข้างหมวก ทางเบื้องซ้ายเหนือขอบหมวก

ค. หมวกทรงหม้อตาลสีกากหรือสีกากนวล
กระบังหน้าสีดำ สายรัดทางหนึ่งสีดำ มีตุ้มโลหะสีทองตรา
รัฐธรรมนูญขนาดเล็กติดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ ตุ้ม และผ้าพัน
หมวกสีกากหรือสีกากนวล ที่หน้าหมวกติดตรารัฐธรรมนูญ
ประดิษฐานบนพาน ๒ ชั้น ทำด้วยโลหะสีทองอยู่ภายในวงกลม
มีรัศมีโดยรอบ

(๒) เสื้อ มี ๔ แบบ ใช้ผ้าสีกากหรือสีกากนวลมีลักษณะ
ดังต่อไปนี้

ตอนที่ ๕๓ เล่ม ๖๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒ กันยายน ๒๔๘๕

แบบที่ ๑ เสื่อคอกพับแขนยาวรัดข้อมือ หรือ
แขนสั้น มีกระเป๋าท่อนอกเสื่อข้างละ ๑ กระเป๋า ให้สอดชาย
ล่างของเสื่ออยู่ภายในกางเกง

แบบที่ ๒ เสื่อคอกพับแขนยาวรัดข้อมือ หรือ
แขนสั้นปล่อยเอาไว้ให้สวมทับภายนอกกางเกง มีกระเป๋าท่อนอก
เสื่อข้างละ ๑ กระเป๋า กระเป๋าล่างข้างละ ๑ กระเป๋า ที่เอวมี
ห่วงผ้าสักหรือสักก้นวลสำหรับร้อยเข็มขัดขนาดกว้าง ๕
เซนติเมตร ทำด้วยผ้าเดียวกันกับเสื่อ

แบบที่ ๓ เสื่อคอกพับเบ็ดคอ แขนยาวรัดข้อมือ
หรือแขนสั้นมีกระเป๋าท่อนอกเสื่อข้างละ ๑ กระเป๋า ให้สอด
ชายล่างของเสื่ออยู่ภายในกางเกง

เสื่อแต่ละแบบนั้นถ้าแขนยาว ให้มีคูดุมที่ข้อมือข้างละ ๑ คูดุม
ลักษณะของกระเป๋าค้นมีแถบตามทางดิ่ง กว้าง ๓.๕ เซนติเมตร
ตรงกึ่งกลางมีใบปกรูปมนชายกลางแหลม ในกรณีที่มี
กระเป๋าล่าง กระเป๋าล่างเป็นข้อมไม่มีแถบ มีใบปกรูปตัดชาย
มน ขนาดกระเป๋าค้นโพวง ขั้วคูดุมกระเป๋าล่าง ๑ คูดุม ตัวเสื่อทำอก

ตอนที่ ๕๓ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒ กันยายน ๒๔๘๕

ตลอด มีสายกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ติดคุมตามแนวอกเสื้อ
๕ คูม ระยะห่างกันพอสมควร

แบบที่ ๔ เสื้อชั้นนอกคอเบาะ มีดุมขนาดใหญ่
ที่แนวอกเสื้อ ๔ คูม มีตะเข็บหลัง ๓ ตะเข็บ มีกระเป๋าท่อน้ำ
อกเสื้อข้างละ ๑ กระเป๋า กระเป๋าล่างข้างละ ๑ กระเป๋า กระเป๋าบน
มีแถบตรงกึ่งกลางกระเป๋าตามทางตั้ง มีกรุปชายกลางแหลม
ส่วนกระเป๋าล่างเป็นย่นไม่มีแถบมีปกรุปตัดชายมน ที่ปาก
กระเป๋าทั้ง ๔ ติดดุมขนาดเล็ก ที่เอวมีห่วงผ้าสักกหรือสักกนวล
สำหรับร้อยเข็มขัด ขนาดกว้าง ๕ เซนติเมตร ทำด้วยผ้าสี่เดยว
กันกับเสื้อ เมื่อใช้เสื้อแบบนี้ต้องใช้เสื้อคอพับสักกหรือส
กักนวล แขนยาวอยู่ภายใน และมีผ้าผูกคอสักกหรือสักก
นวลเงือกกลาส

เสื้อทั้ง ๔ แบบนี้ มีเครื่องหมายรัฐธรรมนูญประดิษฐาน
บนพาน ๒ ชั้นอยู่ภายในวงกลมมีรัศมีโดยรอบ ขนาดเล็กติดที่
ปกคอด้านหน้าทั้งสองข้าง ที่ไหล่เสื้อประดับอินทรีนูนเดียว
กันกับเสื้อ เย็บเป็นแผ่นสี่เหลี่ยมเรียวจากด้านไหล่ไปทางคอ
ติดอยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ทางด้านไหล่กว้าง ๔ เซนติเมตรเย็บ
ติดกับตะเข็บเสื้อ ด้านทางคอกว้าง ๓ เซนติเมตร ปลายมนขัด

ตอนที่ ๕๓ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒ กันยายน ๒๔๕๕

คุมคิดภายในเสื่อ คุมทงสนทกล่าวนมลักขณะเป็นรูปกลมแบน
ทำด้วยวัสดุคล้ายสเสื่อ บนอินทรรณุมเครื่องหมายรูปรัฐ
ธรรมณูญประดิษฐานอยู่บนพาน ๒ ชั้น เบื้องบนมีพระมหามงกุฎ
ประกอบกับอุณาโลมอยู่ตรงกลางกับรูปรวงข้าวโอบอยู่เบื้องล่าง
เครื่องหมายเหล่านี้ทำด้วยโลหะสีทอง หรือปักด้วยไหมสีเหลือง
ก็ได้

ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้ประดับแพร
แถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ทอกเสื่อเหนือกระเป๋ายกบนเบี่ยงซ้าย
ได้เช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติ

(๓) กางเกง แบบขายาวไม่พับปลายขา หรือขาสั้น
เพียงเข้า หรือแบบขม้า สีเดียวกันกับเสื่อ

(๔) รองเท้าหุ้มข้อ หรือหุ้มสัน ชนิดผูกหรือชนิดยึด
ข้าง ส้นาคาลหรือสตัด้า ประกอบกับถุงเท้าสีเดียวกับรองเท้า
ถ้าใช้กางเกงแบบขาสั้น ให้ใช้รองเท้าหุ้มสัน และใช้ถุงเท้า
ยาวถึงใต้เข่า ถ้าใช้กางเกงแบบขม้า ให้ใช้รองเท้าสูงส้นาคาล
หรือสตัด้า

ตอนที่ ๕๓ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒ กันยายน ๒๔๘๕

(๕) เข็มขัดมี ๒ แบบ มีลักษณะดังต่อไปนี้

แบบที่ ๑ ทำด้วยหนังสีน้ำตาล กว้าง ๕ เซนติเมตร ใช้หัวของเหล็กรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ชนิดหัวกลัด สำหรับใช้กับเสื้อแบบที่ ๑ และแบบที่ ๓

แบบที่ ๒ ทำด้วยผ้าสีกว้าง ๕ เซนติเมตร ใช้หัวของเหล็กรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ชนิดหัวกลัด สำหรับใช้กับเสื้อแบบที่ ๒ และแบบที่ ๔

ข้อ ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๖ ตรี ของข้อบังคับการแต่งกายสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๔๘๕

“ข้อ ๖ ตรี เครื่องแบบสำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นหญิง ให้ผู้นิยมแต่งตามข้อบังคับนี้ ส่วนกางเกงนี้จะใช้กระโปรงสีเดียวกันกับเสื้อ ยาวประมาณครึ่งน่องแทนก็ได้”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๕

ประจวบจันทร์

ประธานสภาผู้แทนราษฎร